

Dosarul nr. 2ra-1093/18

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani, municipiul Chișinău (jud: L. Hlevițcaia)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, V. Negru, A. Pahapol)

ÎNCHEIERE

04 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Nina Vdovicenco, reprezentată de avocatul Vladimir Kovali,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Railean împotriva Ninei Vdovicenco cu privire la repararea prejudiciului material și moral și încasarea dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei din 12 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de către Maria Railean și Nina Vdovicenco și a fost menținută hotărârea din 20 aprilie 2016 a Judecătoriei Rîșcani, municipiul Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 15 martie 2013, Maria Railean a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ninei Barsucova (succesor în drepturi Nina Vdovicenco) cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 21 noiembrie 2012, aproximativ pe la ora 16.00, a intrat în apartamentul său și a constatat că acesta este inundat, apa fiind la o înălțime de 0,5 cm și se scurgea din tavan, supra fiind amplasat apartamentul a cărui proprietară era Nina Barsucova.

A menționat că despre acest caz a informat viceprimarul din localitate, care la rândul său a solicitat intervenția poliției. Astfel, la fața locului a fost întocmit un proces-verbal, prin care s-a constatat că Nina Barsucova – proprietara apartamentului amplasat supra, a lăsat deschis robinetul de la caloriferul termic pentru o perioadă îndelungată de timp, fapt ce a dus la inundarea apartamentului său.

A relevat că Comisariatul de Poliție Rîșcani a examinat cazul de inundare și prin încheierea din 25 noiembrie 2012 a decis de a opri controlul plângerii, recomandându-i să se adreseze cu cerere în instanța de judecată.

A invocat că, în luna ianuarie 2013 a fost efectuată expertiza în privința apartamentului său și prin raportul de constatare tehnico-științifică nr. 068 din 30 ianuarie 2013 s-a stabilit că, prejudiciul material cauzat proprietarului apartamentului nr. XXXXXX din str. XXXXXX din cauza scurgerilor din apartamentul nr. XXXXXX din același bloc, constituie 20 791,40 de lei. Pentru efectuarea expertizei a achitat suma de 1600 de lei.

Astfel, a susținut că în urma inundației, i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 23 230,88 de lei, constituit și din curățirea covoarelor - 508 lei, repararea televizorului – 105 lei, repararea telefonului – 145 lei și 35,88 lei pentru expedierea telegramei, iar în privința celorlalte daune materiale cauzate nu deține probe prin care să confirme suportarea lor.

A afirmat că în urma inundării apartamentului, i-a fost cauzat și un prejudiciu moral exprimat prin stări de stres, nervozitate și suferințe.

A relatat că încercările de a soluționa litigiu pe cale amiabilă nu s-au soldat cu succes.

A solicitat încasarea din contul Ninei Barsucova în beneficiul Mariei Railean prejudiciul material în sumă de 23 230,88 de lei, prejudiciul moral în sumă de 3000 de lei, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2 500 de lei și taxa de stat în mărime de 394,46 de lei.

Prin încheierea din 16 ianuarie 2015 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău Nina Barsucova a fost substituită în proces cu succesorul său în drepturi - Nina Vdovicenco.

Pe parcursul examinării cauzei reclamanta și-a concretizat cerințele, solicitând încasarea din contul Ninei Vdovicenco în beneficiul Mariei Railean prejudiciul material în sumă de 23 230,88 de lei, prejudiciul moral în sumă de 3000 de lei, dobânda de întârziere în sumă de 12 165,40 de lei, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2 500 de lei și taxa de stat în mărime de 394,46 de lei.

Prin hotărârea din 20 aprilie 2016 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău acțiunea depusă de Maria Railean a fost admisă parțial și au fost încasate din contul Ninei Vdovicenco în beneficiul Mariei Railean suma de 23 230,88 de lei cu titlu de prejudiciu material, taxa de stat în sumă de 394,46 de lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2 500 de lei. În rest acțiunea a fost respinsă.

Prima instanță admițând cerința privind repararea prejudiciului material în sumă de 23 230,88 de lei și-a argumentat concluzia prin faptul că, conform raportului de expertiză nr. 068 din 30 ianuarie 2013, întocmit de către Centrul de Expertize Independente „Cexin”, prejudiciul material cauzat în urma inundării apartamentului nr. XXXXXX, situat pe str. XXXXXX constituie suma de 20 791,40 de lei, iar conform bonurilor de plată reclamanta a suportat cheltuieli pentru repararea televizorului, telefonului, faxogramei și curățirea covorului în sumă de 839,48 de lei, precum și cheltuieli pentru efectuarea expertizei tehnico-științifică în

sumă de 1600 de lei, făcând trimitere la prevederile art. 1398 alin. (1), 1413 și 1422 din Codul civil.

Respingând pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral și încasarea dobânzii de întârziere, prima instanță a reiterat că, reclamanta nu a prezentat probe pertinente în susținerea cerințelor înaintate, făcând trimitere la prevederile art. 118 CPC.

Prin decizia din 12 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse apelurile declarate de către Maria Railean și Nina Vdovicenco și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 28 noiembrie 2017, Nina Vdovicenco, reprezentată de avocatul Vladimir Kovali, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri sub formă de încheiere prin care să fie încetat procesul.

În motivarea recursului a indicat că, atât decizia instanței de apel, cât și hotărârea primei instanțe sunt ilegale și neîntemeiate, fiind emise cu aplicarea eronată a normelor de drept material și, anume, a fost interpretată în mod eronat legea.

A menționat că instanțele de judecată la soluționarea cauzei urmau să aplice prevederile art. 1409 din Codul civil, deoarece această normă reglementează cazurile în care prejudiciul a fost cauzat de o persoană care nu era în stare să conștientizeze sau dirijeze acțiunile sale (este vorba despre persoane care în drept au capacitate și discernământ dar în fapt ele sunt lipsite temporar de discernământ), precum și de o persoană fără discernământ, dar care nu a fost declarată incapabilă de către instanța de judecată pînă la momentul săvârșirii faptei dăunătoare. Aceste persoane nu repară prejudiciul cauzat, deoarece lipsește vinovăția ca condiție generală a răspunderii delictuale. Astfel, lipsa discernământului exclude vinovăția persoanei.

A invocat că instanțele de judecată nu au luat în considerare certificatele medicale prin care se confirmă că Nina Barsucova în timpul vieții s-a aflat la evidență medicală cu diagnoza encefalopatie senilă avansată, care se caracterizează prin pierderea facultăților mintale, proces ce duce la degradarea lent-progresivă și ireversibilă a intelectului.

Astfel, a considerat că instanțele de judecată neîntemeiat au refuzat în dispunerea efectuării expertizei psihiatrice post-mortem pentru a exclude dubiile referitor la faptul că Nina Barsucova era ținută la pat, privată de posibilitatea de a se mișca de sine stătător, nu vedea și nu conștientiza ce se petrece.

A afirmat că bucătăria și sistemul de alimentare cu căldură termică a avut de suferit din cauza reparației efectuate de intimată, robinetul fiind lăsat deschis din momentul efectuării reparației de către Ilie Railean, or, Nina Barsucova era ținută la pat cu mult înainte de inundație și nu avea necesitatea de a deschide robinetul pe care nu-l putea desluși din lipsa de vedere.

A relevat că instanțele de judecată nu au examinat minuțios raportul de expertiză nr. 068 din 30 ianuarie 2013 întocmit de către Centrul de Expertize Independente „Cexin”, iar în situația în care Centrul Național de Expertize Judiciare a refuzat efectuarea expertizei judiciare în construcții, nu a dat posibilitatea recurente de a cita expertul în ședința de judecată pentru a-i adresa întrebări, încălcând, astfel, principiul contradictorialității, egalității părților în drepturi procedurale și principiul disponibilității, precum și dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

A mai indicat că, instanțele de judecată au ignorat prevederile Regulamentului cu privire la furnizarea și utilizarea energiei termice, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 434 din 09 aprilie 1998, care stabilește că, furnizorul de agent termic este obligat să plaseze anunțuri publice cel puțin cu 5 zile înainte de furnizarea lui, astfel, creând posibilitatea ca proprietarii locuințelor să fie acasă și să poată reacționa prompt la deficiențele tehnice. De asemenea, a fost ignorat faptul că, anual începutul sezonului de încălzire se efectuează în temeiul dispoziției Primarului General al mun. Chișinău, la caz, astfel de dispoziție a fost emisă la 29 octombrie 2012. La fel, nu a fost luată în considerare scrisoarea SA „Termocom” din 04 iunie 2013, prin care se constată că, Întreprinderea de gospodărie comunală Stauceni a primit pașaportul tehnic pentru permisiunea de începere a încălzirii la data de 20 noiembrie 2012, or, numai după primirea pașaportului tehnic se pot petrece lucrări de pregătire, informare și începerea livrării agentului termic.

A invocat că, decizia instanței de apel nu este motivată în sensul art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, fiindu-i, astfel, încălcat dreptul la un proces echitabil.

Prin referința depusă la data de 25 mai 2018 Maria Railean a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 12 septembrie 2017.

Recurenta a recepționat decizia instanței de apel la data de 22 noiembrie 2017 (f.d. 254, vol. 1).

Astfel, recursul, declarat la data de 28 noiembrie 2017, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Nina Vdovicenco, reprezentată de avocatul Vladimir Kovali, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura

admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Nina Vdovicenco, reprezentată de avocatul Vladimir Kovali, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Nina Vdovicenco, reprezentată de avocatul Vladimir Kovali, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Nina Vdovicenco, reprezentată de avocatul Vladimir Kovali, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic